



TURUNCU KOD

Hastane içerisinde kimyasal, biyolojik ve radyoaktif maddelerle çalışan personelin fiziki olarak zarar görmesini önlemek için alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesini ve KBRN ajanlarına maruz kalarak hastaneye başvuran hastaların en sistemli ve hızlı şekilde dekontamine edilerek tedavilerine başlanması için yapılacak düzenlemeleri belirlemek amacıyla Turuncu Kod prosedürü düzenlenmiştir.

1.AMAÇ:

Kitle imha silahlarının kullanımı veya kimyasal, biyolojik, nükleer ve radyolojik kazalar neticesinde kontamine olarak hastaneye başvuran hastaları en sistemli ve hızlı şekilde dekontamine etmek ve gerekli tıbbi desteği sağlamaktır.

2.KAPSAM: Bu prosedür, hastane içerisinde kimyasal, biyolojik ve radyoaktif maddelerle çalışan personelin fiziki olarak zarar görmesini önlemek için alınması gereken tedbirlerin tespit edilmesini ve KBRN ajanlarına maruz kalarak hastaneye başvuran hastaların en sistemli ve hızlı şekilde dekontamine edilerek tedavilerine başlanması için yapılacak düzenlemeleri kapsar.

3.SORUMLULAR: Bu prosedürün uygulanmasından Hastane Afet Planı Başkanı sorumludur.

4.TANIMLAR:

4.1.Kimyasal veya Zararlı Madde Sızıntısı Tanımı:

Hastanede kazalar ve sabotajlar sonucu ortaya çıkabilecek kimyasal maddeler; öldürücü, yaralayıcı ve tahriş edici etkiler görülen, sis ve yangın meydana getiren, insan, hayvan, bitki ve metallere etkili olan; katı, sıvı, gaz veya aerosol halindeki ajanlardır.

4.2.Kimyasal veya Zararlı Madde Sızıntısı Belirtileri:

- *Patlama sesi
- *Çevreye koku yayılması (sarımsak, çimen, hardal kokusu v.b.)
- *Görmede bulanıklık hissi
- *Ani baş ağrısı, öksürme, aksırma, burun akması ve kanama görülmesi
- *Göğüste ağrı, nefes almada zorluk görülmesi
- *Deride kızarıklık veya kabarcık görülmesi
- *Bulantı veya kusma

4.3.Kimyasal Tehlikelere Karşı Alınan Korunma Tedbirleri:

- *Kullanılan kimyasalların özellikleri bilinmelidir.
- *Çalışma yapılırken reaksiyona girebilecek maddeler bir arada bulundurulmamalıdır.
- *Kimyasallarla güvenli çalışma için uygun kişisel koruyucu ekipman kullanılmalıdır.
- *Çalışma sırasında sadece gerekli kimyasal bulundurulmalıdır.
- *Kimyasal kullanılmadan önce karşılaşılabilecek tehlikeler gözden geçirilmelidir.
- *Kullanılmadan önce etiketler gözden geçirilir ve kimyasalın doğruluğu kontrol edilir.
- *Kimyasallar mümkün olduğunca en küçük miktarlarda bulundurulmalı ve kullanılmalıdır.
- *Kimyasalları taşıırken kırılmasını önlemek için taşıyıcı kullanılmalıdır. Şişeyi hiçbir zaman boynundan tutmayıp, şişenin boyutuna göre bir veya iki elle gövdesinden sıkıca tutmak gerekir.
- *Asidi suyun içine ağır ağır ilave ederek ve yavaşça karıştırarak seyreltmek gerekir.
- *Konsantre asit üzerine su ilavesi kesinlikle yapılmaz.
- *Kimyasalların bulunduğu ve çalışıldığı ortamlarda yeterli havalandırma sağlanır.
- *Kimyasal ısı, kıvılcım ve ateş kaynaklarından uzakta kullanılır.
- *Yangın söndürücülerin hazır olması ve kullanımının öğrenilmesi sağlanır.

5.KBRN ATAKLARINA KARŞI ALINAN KORUNMA TEDBİRLERİ:

*Öncelikle Acil Servis personeli olmak üzere hastanede görev yapan tüm hekim, hemşire ve sağlık teknisyenlerine KBRN ajanları, bu ajanlara bağlı yaralanmalar, ajanların tanısı ve tedavileri ile ilgili eğitim verilir.

*KBRN uygulayıcı eğitimleri İl Sağlık Müdürlüğü Afetlerde Sağlık Hizmetleri Şubesi/Acil ve Afetlerde Sağlık Hizmetleri Şubesi (şube bünyesindeki afet biriminden) tarafından verilir.



- *Eğitimler, periyodik olarak düzenlenen masa başı ve fiili tatbikatlar ile desteklenir.
- *Antidot, antibiyotik ve ilaç stoku yapılır.
- *"C" tipi koruyucu elbise, maske, eldiven vb. kişisel koruyucu malzemeler temin edilir.
- *Acil Servis'e ulaşan kontamine hastaların karşılanması ve dekontaminasyon işlemlerinin yapılmasında görev alacak bir KBRN Ekibi oluşturulur.
- *Tüm çalışanların güvenli çalışma talimatlarını bilmeleri ve uygulamaları sağlanır.
- *Tüm çalışanların güvenli çalışma talimatları dışındaki uygulama ve davranışları düzeltilir.
- *Kullanılan kimyasal ve biyolojik riskler konusunda çalışanlar bilgilendirilir; riskleri en aza indirmek için gerekli önlemler alınır ve personeli eğitilir.
- *Tüm cihazların üretici firmanın uygun gördüğü ve güvenli bir şekilde kullanılması sağlanır.
- *Tüm çalışanların kişisel koruyucu ekipmanların (önlük, eldiven, firmalara yaka kartı, gözlük vb.) yerini bilmesi ve kullanması sağlanır.

6.İŞLEYİŞ:

- *KBRN atağının ardından HAP Başkanı, HAP Yönetim Kurulu'nu toplar, durum değerlendirmesi yapar.(Kod Teyakkuz).
- *HAP Başkanı tarafından içinde bulunulan duruma göre Hastane Afet Planı tamamen ya da kısmen aktive edilir.
- *HAP Başkanı tarafından TURKUAZ Kod verilerek travma ünitesi (Yetişkin Acil Servis) aktif hale getirilir.
- *Kurumlararası Koordinasyon Sorumlusu ilgili kurumlar ile irtibata geçer. (Acil ve Afetlerde Sağlık Hizmetleri Şubesi, İl 112 Acil Durum Merkezi -, 114 - Ulusal Zehir Danışma Merkezi, İl Büyükşehir Belediyesi, Şehzadeler İlçe Belediyesi, Şehit Öztürk Polis Merkezi Amirliği, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu). Hastanemiz KBRN için referans hastane olmadığından KBRN ünitesi yoktur. Bu sebeple olası bir durumda arındırma yerimiz de bulunmadığından, hastalar sevk için bekleme alanlarına güvenlik şeridi çekilerek o alanlarda tutulmalıdır. Bekleme için otopark tarafındaki triyaj alanlarımız kullanılmaktadır.
- *Hastane dışı kendiliğinden (112 komuta merkezi bilgisi dışında) KBRN vakaları gelirse; acil servise alınmaz ve 112 Komuta Merkezine haber verilir.112 Komuta Kontrol Merkezinin talimatına göre KBRN ünitesi olan diğer hastanelere yönlendirilir / sevk edilir.
- *Gelen kişiler acil servise alınırsa; olayın anlaşılması üzerine müdahil olan personel 112 Komuta Merkezi ile koordineli olarak KBRN ünitesi olana hastanelere sevk edilir.
- *Gelen hastaları karşılama, bekleme alanına yönlendirme ve sevk esnasında personele gerekli KKD ekipmanları sağlanarak olası bulaş engellenir.
- *Radyoaktif kontaminasyon söz konusuysa dekontamine edilen hastaların kıyafetleri kırmızı atık poşetine koyulup etiketlenerek polis nezaretinde Türkiye Atom Enerjisi Kurumu'na (TAEK) gönderilir.
- *Kimyasal ve Biyolojik kontaminasyon söz konusuysa dekontamine edilen hastaların kıyafetleri kırmızı atık poşetine koyulup etiketlenerek polis nezaretinde Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'na gönderilir.
- *Olay yerinden 112 araçları ile temiz olarak gelen hastalar hastaneye alınırlar.
- *Temiz hastaları getiren 112 servis elemanlarının sağlık durumu kontrol edilir.
- *Geç ortaya çıkan ciddi semptom ve kronik sağlık sorunu ihtimali, en başından itibaren göz önünde bulundurulur.
- *Sınırlı sayıda bulunan bazı temel ilaçların kullanımına dikkat edilir. Tıbbi bakım hizmeti ve semptomlar, uzun süreli takip hedeflerine yönelik olanlar dâhil olmak üzere, özel form ve kayıtlara kaydedilir.
- *Hastaların bilgilendirilmesi Olay Yönetim Ekibi'nin talimatlarına uymak suretiyle personel tarafından yapılır.
- *Uzman kuruluşlarla iletişim, toplumun risk konusunda bilgilendirilmesi ve koordinasyonu, Olay Yönetim Ekibi tarafından yönetilir.



*Durumun son bulması halinde HAP başkanı tarafından Yeşil Kod verilir ve HAP Form 32 doldurulur.